

Vapaaehtoiset ympäristöjohtamisjärjestelmät

► Vapaaehtoisen ympäristöjohtamisjärjestelmän avulla yritys voi systemaattisesti kehittää toimintaansa ympäristömyönteisempään suuntaan.

Ympäristöjärjestelmien rakentaminen yleisty

Ympäristöjärjestelmän voi rakentaa joko kansainvälisen ISO 14001-ympäristöstandardin tai Euroopassa käytössä olevan EMAS-asetuksen pohjalta. Merkittävin ero näiden kahden järjestelmän välillä on se, että EMAS-järjestelmässä on laadittava julkisuuteen tarkoitettu raportti yrityksen ympäristöasioista. ISO-järjestelmä ei vaadi julkista ympäristöraporttia.

Varsinkin suuret teollisuusyritykset ovat viime vuosina rakentaneet ympäristöjärjestelmiä. Myös palvelusektorin yritykset sekä pk-yritykset ovat ottaneet vähitellen järjestelmiä käyttöönsä.

Jos yrityksessä on jo käytössä laatujärjestelmä tai jokin muu johtamisjärjestelmä, on ympäristöjärjestelmän omaksuminen ja rakentaminen huomattavasti helpompaa. Järjestelmän voi rakentaa vain oman toiminnan kehityksen parantamiseksi ja/tai sille voi hakea myös ulkopuolisen todentajan myöntämää sertifikaattia.

Järjestelmän pääkohdat

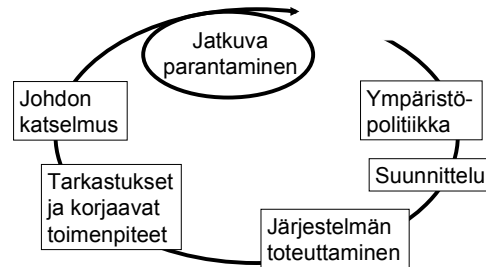
Ympäristöjärjestelmän pääkohtia ovat:

- Jatkuvaan parantamiseen tähtäävän politiikan määrittely
- Päämäärien, tavoitteiden ja toteuttamiskeinojen suunnittelu
- Ohjelmien toteuttaminen
- Toimenpiteiden seuraaminen, arviointi ja määrittely tarvittaessa uudelleen.

Ympäristöjärjestelmän rakentaminen aloitetaan alustavalla katselmuksella, jossa tunnistetaan yrityksen nykytilanne (missä mennään tällä hetkellä).

Alustavassa katselmuksessa tulisi käydä läpi ainakin seuraavat avainalueet:

- Merkittävien ympäristönäkökohtien tunnistaminen
- Kaikkien olemassa olevien toimintaohjeiden ja käytäntöjen tunnistaminen

Ympäristöjärjestelmää kuvataan usein jatkuvan parantamisen keinänä

- Sattuneiden vahinkojen ja niiden tutkimustulosten arviointi
- Ympäristöasioihin liittyvä lainsäädäntö ja viranomaisvaatimukset.

Pk-ympäristö välinesarjan avulla voi kerätä tietoa avainalueista alustavaa katselmusta varten. Työkorttien kysymyksiä voi käyttää myös sellaisenaan osana katselmuksen kysymyssarjaa.

Lisätietoja

- Suomen standardisoimisliitto SFS ry:n internet-sivuilta (<http://www.sfs.fi/>) saa lisätietoja ympäristöjärjestelmiin liittyvistä standardeista sekä järjestelmien sertifiointista. DNV:n (<http://www.dnv.fi/>), Lloyds'in (<http://www.lloyds.com/>) ja Bureau Veritaksen (<http://www.bvqi.com/>) internet-sivuilla on lisätietoa järjestelmien sertifiointista.
- Suomen ympäristöhallinnon sivuille (<http://www.vyh.fi/palvelut/yritys/emas/koonti.htm>) on koottu tietoa EMAS-järjestelmästä.
- Motivan internet-sivuilta (<http://www.motiva.fi/tietopankki/index.html>) löytyy tietoa pkt-yrityksille suunnatusta vapaaehtoisesta energia- ja ympäristötodistuksesta.

Laatijat: Jyrki Tiihonen, Jaana Keränen, VTT Automaatio & Riitta Molarius, Pirkanmaan ympäristökeskus. Copyright © 2000 PK-RH -hanke. Työvälinesarjan ovat pääosin rahoittaneet Euroopan sosiaalirahasto ja sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto sekä Työsuojelurahasto. Versio 1.0. 5.10.2000. Tiedosto: kor-ymp-ymparistojarjestelmat.doc.